

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
w LUBLINIE**

Lublin, 2 września 2024 roku

UNP: 0601-24-103155

Sprawa: Kontrola w trybie zwykłym

Znak sprawy:

Kontakt: Dział Kontroli Wewnętrznej - IWW
Tel. [REDACTED]
e-mail: [REDACTED]

**Aneta Melaniuk
Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Białej Podlaskiej**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz § 11 ust. 1 pkt 1 zarządzenia Nr 68/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Lublinie z dnia 5 maja 2017 r. w sprawie przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa lubelskiego oraz w Lubelskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Białej Podlaskiej, zawierające ustalenia dokonane w trakcie kontroli przeprowadzonej w trybie zwykłym

**w Urzędzie Skarbowym w Białej Podlaskiej
ul. Prosta 19, 21-500 Biała Podlaska**

przez zespół kontrolerów w składzie:

1. [REDACTED] – starszy ekspert skarbowy – koordynator kontroli
2. [REDACTED] – starszy ekspert skarbowy

w dniach od 10.06.2024 r. do 12.07.2024 r. (kontrola w trybie zdalnym)

w zakresie:

**„Prawidłowość podejmowania działań zmierzających do przeniesienia odpowiedzialności
na osoby trzecie”**

¹ Tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

Okres objęty kontrolą: 1.01.2022 r. – 31.12.2023 r. oraz stan faktyczny w okresie wcześniejszym i późniejszym, mający bezpośredni związek z badanym zagadnieniem.

[dowód: akta kontroli – dokument nr ██████████]

Stan zatrudnienia w jednostce kontrolowanej.

Według stanu na 1.01.2022 r. Urząd Skarbowy w Białej Podlaskiej posiadał 119 etatów z § 4020 (*korpus służby cywilnej*) oraz 1 etat z § 4010 (*poza korpusem służby cywilnej*).

Na 31.12.2022 r. w Urzędzie było 117,75 etatu z § 4020, oraz 1 etat z § 4010. Według stanu na 1.01.2023 r. Urząd posiadał 116,75 etatu z § 4020 oraz 1 etat z § 4010.

Na 31.12.2023 r. w Urzędzie Skarbowym w Białej Podlaskiej było 119,75 etatu z § 4020 oraz 1 etat z § 4010.

[dowód: akta kontroli – dokument nr ██████████]

Kierownictwo jednostki kontrolowanej.

Kierującym kontrolowaną jednostką w okresie objętym kontrolą był pan Marek Szczerba, powołany na stanowisko Naczelnika Urzędu Skarbowego w Białej Podlaskiej od 1.01.2022 r. do 30.01.2024 r. Od 31.01.2024 r. Urzędem kieruje pani Aneta Melaniuk, powołana na stanowisko Naczelnika Urzędu Skarbowego w Białej Podlaskiej 31.01.2024 r.

[dowód: akta kontroli – dokument nr ██████████]

Kontrole instytucjonalne przeprowadzone w Urzędzie Skarbowym w Białej Podlaskiej w zakresie prawidłowości podejmowania działań zmierzających do przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie.

W latach 2022-2023 nie były prowadzone w Urzędzie Skarbowym w Białej Podlaskiej kontrole zewnętrzne (IAS, MF, NIK) we wskazanym wyżej obszarze.

[dowód: akta kontroli – dokument nr ██████████, plik 1 str. 1]

Skargi i wnioski dotyczące kontrolowanego obszaru.

W latach 2022-2023 w Urzędzie Skarbowym w Białej Podlaskiej nie były składane skargi i wnioski w trybie Działu VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego², dotyczące obszaru objętego kontrolą.

[dowód: akta kontroli – dokument nr ██████████, plik 1 str. 1]

Kontrola została zarejestrowana w książce kontroli pod pozycją nr 2/2024.

[dowód: akta kontroli – dokument nr ██████████, plik 1 str. 1]

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy o kontroli w administracji rządowej oraz „Standardy kontroli w administracji rządowej” z 31 sierpnia 2017 r., opracowane przez Departament Kontroli i Nadzoru Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

² Tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 572.

Ustalono, co następuje:

1. Organizacja pracy komórki realizującej zadania w zakresie odpowiedzialności podatkowej osób trzecich za zaległości podatkowe.

W latach 2022-2023 zadania w zakresie przenoszenia odpowiedzialności na osoby trzecie w Urzędzie Skarbowym w Białej Podlaskiej realizował Dział Spraw Wierzycielskich – SEW³. Zadania te wykonywało w ww. komórce 4 pracowników, którzy oprócz tego wykonywali również inne zadania z zakresu spraw wierzycielskich. W kontrolowanym okresie kierownikiem komórki SEW [REDAKTOWANO] Bezpośredni nadzór nad pracą Działu Spraw Wierzycielskich sprawowała od stycznia do września 2022 r. pani Krystyna Władyczuk, Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego w Białej Podlaskiej, następnie do 31.12.2023 r. pan Marek Szczerba Naczelnik ww. Urzędu.

W okresie od 1.01.2022 r. do 31.12.2023 r., w zakresie prowadzonych postępowań w sprawie orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich oraz analiz dokonywanych w tym obszarze, pracownicy Urzędu kierowali się przepisami Rozdziału 15 Działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁴ oraz wewnętrznym „Planem pracy Działu Spraw Wierzycielskich”.

[dowód: akta kontroli – dokument nr [REDAKTOWANO], plik 4, str. 1 oraz dokument nr [REDAKTOWANO], plik 1, str. 1]

Monitorowanie przestrzegania terminu do wydania decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, o którym mowa w art. 118 ustawy Ordynacja podatkowa, dokonywano poprzez analizę zaległości z określonym terminem płatności podmiotów o typie „Organizacja” w oparciu o raporty: „Zestawienie przypisów i odpisów” w Poltax2bPlus oraz hurtownię WHTAX-Skoroszyt 40.

[dowód: akta kontroli – dokument nr [REDAKTOWANO], plik 1, str. 1-2]

Wskazane wyżej raporty wykonywane były nie rzadziej niż dwa razy w roku, w zależności od potrzeb i możliwości przerobowych komórki, uwarunkowanych obciążeniem pracą. Dział Spraw Wierzycielskich kontrolowanego Urzędu nie prowadził archiwizacji wykonywanych raportów. Dodatkowo, niektóre z nich sporządzane były wyłącznie w formie podglądu raportu bez wydruku.

[dowód: akta kontroli – dokument nr [REDAKTOWANO], plik 1 str. 1, plik 2 i 3]

Z wyjaśnień złożonych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Białej Podlaskiej, panią Anetę Melaniuk, przy piśmie z 10.07.2024 r. nr [REDAKTOWANO] wynika, że po wpływie do Działu Spraw Wierzycielskich postanowienia o umorzeniu egzekucji z uwagi na jej bezskuteczność, każda ze spraw podlegała wstępnej analizie pod kątem efektywności postępowania, terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego oraz terminu przedawnienia prawa do wydania decyzji. W oparciu o wynik analizy, każda ze spraw była odpowiednio kwalifikowana: do niezwłocznego wszczęcia postępowania, do dalszych analiz,

³ Dalej SEW.

⁴ Tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.

bądź do odłożenia ad acta. Sprawom kierowanym do dalszej analizy nadawany był odpowiedni priorytet ze względu na prawdopodobieństwo zapłaty lub wyegzekwowania zaległości od osoby trzeciej. Sprawy, w których stwierdzono znikome prawdopodobieństwo zaspokojenia Skarbu Państwa, otrzymywały niższy priorytet, tj. ponowna analiza mogła być prowadzona rzadziej, jednak zawsze z uwzględnieniem terminu przedawnienia prawa do wydania decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej.

Standardowo w komórce SEW gromadzono dokumentację w sprawach, w których stwierdzono celowość wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich w najbliższej przyszłości.

Taka organizacja pracy Działu Spraw Wierzycielskich była zgodna z planem pracy tej komórki, oraz z zasadami kontroli zarządczej. Zgodnie z tymi zasadami, praca była organizowana w taki sposób, by realizować cele i zadania w sposób zgodny z prawem, efektywny i terminowy, co w praktyce oznaczało kierowanie się w szczególności ekonomią postępowania. W pierwszej kolejności wszczynane były sprawy, które miały zapewnić najwyższą realizację wpływów budżetowych, zaś sprawy o zerowej lub niskiej efektywności, kierowane były do dalszej analizy do czasu ustalenia okoliczności uzasadniających wszczęcie postępowania, w tym wykrycia majątku pozwalającego realnie zaspokoić Skarb Państwa.

Z wyjaśnień Naczelnika Urzędu Skarbowego w Białej Podlaskiej pani Anety Melaniuk wynika, że Urząd działając w ten sposób starał się uniknąć prowadzenia czasochłonnych i pracochłonnych postępowań podatkowych w sprawach, w których już na etapie wstępnej analizy oczywistym było, że nie dojdzie do zaspokojenia zaległości, nawet pomimo wydania decyzji orzekającej o odpowiedzialności osoby trzeciej.

[dowód: akta kontroli – dokument nr [REDACTED], plik 1, str. 1-2]

Dla potrzeb realizacji zadań w badanym obszarze, Dział Spraw Wierzycielskich prowadził ewidencje w SZD, według klasyfikacji JRWA oraz pomocniczo w formie tabeli w Excel.

W obszarze „Organizacja pracy komórki realizującej zadania w zakresie odpowiedzialności podatkowej osób trzecich za zaległości podatkowe”, działanie Urzędu oceniono **pozytywnie**.

2. Liczba i kwota zaległości podatkowych.

Liczbę i kwotę zaległości podatkowych, wobec których przeprowadzono w latach 2022-2023 postępowanie w sprawie odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej obrazuje poniższa tabela.

Okres	Postępowanie zakończone						Kwoty zapłacone, wyegzekwowane (w zł)	Postępowanie w toku		
	Decyzją o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej			Decyzją o umorzeniu postępowania				liczba		kwota (w zł)
	liczba ⁵		kwota (w zł)	liczba ¹		kwota (w zł)		postępowań systemowych	postępowań ⁷	
	decyzji systemowych	decyzji ⁶		decyzji systemowych	decyzji ²					
2022	50	7	123.180,90	22	5	41.086	4556,08	Brak	Brak	Brak
2023	288	18	2.602.620,45	Brak	Brak	Brak	146.794,54	2	1	1.196, 15

[dowód: akta kontroli – dokument nr [REDAKTOWANE], plik 2]

Z powyższego zestawienia wynika, że w 2023 r. wzrosła w Urzędzie Skarbowym w Białej Podlaskiej liczba faktycznie wydanych decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej w stosunku do 2022 r. W 2022 r. wydano 7 takich decyzji, zaś w 2023 r. już 18, co stanowi wzrost o ponad 150%.

Efektem tego, było zwiększenie łącznej kwoty zaległości podatkowych, za które kontrolowany organ podatkowy w 2023 r. przeniósł odpowiedzialność na osoby trzecie. W 2022 r. kontrolowana jednostka wydała decyzje o przeniesieniu odpowiedzialności na osoby trzecie za zaległości podatkowe o łącznej kwocie 123.180,90 zł, zaś w 2023 r. kwota ta wyniosła 2.602.620,45 zł.

Zwiększeniu uległa również w 2023 r. kwota zapłaconych oraz wyegzekwowanych zaległości podatkowych, za które przeniesiono odpowiedzialność podatkową na osoby trzecie. W 2023 r. zapłacono oraz wyegzekwowano łącznie kwotę 146.794,54 zł, co przy kwocie 4.556,08 zł uzyskanej w 2022 r., świadczy pozytywnie o efektywności działania Urzędu w badanym obszarze.

W zakresie umorzenia postępowania podatkowego w sprawie odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej w 2022 r. organ podatkowy umorzył 5 takich postępowań podatkowych, w których łączna kwota zaległości podatkowej wyniosła 41.086 zł. W 2023 r. w kontrolowanej jednostce nie wydano żadnej decyzji umarzającej postępowanie podatkowe w tym obszarze.

Działanie Urzędu Skarbowego w Białej Podlaskiej w badanym zakresie oceniono pozytywnie.

3. Niewszczywanie postępowań o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich.

Na podstawie raportu „06_brak_wszcz_post_do_2023”, raportu „06_zak. istnienie w latach 2018-2023” oraz raportu „06_egzekucja_umorzona w latach 2019-2023”⁸ wytypowano

⁵ decyzje wydane w danym okresie sprawozdawczym

⁶ faktycznie wydanych

⁷ faktycznie w toku

⁸ Raporty przekazane do Izby Administracji Skarbowej w Lublinie przy piśmie Ministerstwa Finansów Departament Organizacji Krajowej Administracji Skarbowej z 20.02.2024 r. nr DKS5.0810.2.2023.

do kontroli 20 spraw (Załącznik nr 1 do Wystąpienia pokontrolnego), które kwalifikowały się do wszczęcia postępowania w przedmiocie przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie, lecz wg tych raportów nie zostały one do 31.12.2023 r. wszczęte. Celem badania było ustalenie przyczyn odstąpienia od wszczęcia postępowania w tych sprawach.

[dowód: akta kontroli - dokument nr [REDAKTOWANO] 2, 33 oraz 34]

Badając wytypowane do kontroli sprawy ustalono, że:

- w 2 sprawach (poz. 4 i 12⁹ z Załącznika nr 1 do Wystąpienia pokontrolnego), organ podatkowy wszczął postępowania podatkowe (odpowiednio: 11.01.2024 r. i 5.06.2024 r.), z czego jedno (poz. 4) zakończyło się wydaniem 7.03.2024 r. decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej;

[dowód: akta kontroli - dokument nr [REDAKTOWANO] plik: 12.17, 13.1-13.12, 31 oraz dokument nr [REDAKTOWANO] plik 1 str. 10-12]

- w 2 sprawach (poz. 7 i 10 z ww. Załącznika nr 1), Urząd przekazał wniosek o rozważenie możliwości orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich do innego organu podatkowego, zgodnie z właściwością miejscową;

[dowód: akta kontroli - dokument nr [REDAKTOWANO] plik: 8.4, 31, dokument nr [REDAKTOWANO] plik: 1.7 oraz dokument nr [REDAKTOWANO] plik 1 str. 2 i 9]

- w 3 sprawach (poz. 8, 13 i 14 z ww. Załącznika nr 1), przeprowadzono analizy wstępne, w wyniku których zostały one zakwalifikowane do pogłębionej analizy i gromadzenia materiału dowodowego.

[dowód: akta kontroli - dokument nr [REDAKTOWANO] plik: 7.1-7.11, 10.1-10.8, 11.1-11.15, 31 oraz dokument nr [REDAKTOWANO] plik: 1 str. 9-10]

- w 13 sprawach (poz. 1, 2, 3, 5, 6, 9, 11, 15, 16, 17, 18, 19 i 20 z ww. Załącznika nr 1) organ podatkowy odstąpił od wszczęcia postępowania podatkowego w zakresie przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie.

Przyczyną odstąpienia od wszczęcia postępowania podatkowego w tych sprawach było:

- należność ustalona w postępowaniu podatkowym na podstawie art. 112 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług¹⁰, stanowiła dodatkowe zobowiązanie podatkowe¹¹, za które członek zarządu spółki z o.o. nie ponosił odpowiedzialności (sprawa z poz. 19 Załącznika nr 1 do Wystąpienia pokontrolnego);

[dowód: akta kontroli - dokument nr [REDAKTOWANO] plik: 31 oraz dokument nr [REDAKTOWANO] plik: 2]

- ekonomika postępowania - prowadzenie postępowania podatkowego we wskazanym wyżej zakresie byłoby nieefektywne i niecelowe z uwagi na sytuację finansową i majątkową osób

⁹ na 29.07.2024 r. postępowanie podatkowe jest w toku.

¹⁰ tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.

¹¹ Odpowiedzialność członka zarządu spółki z o.o., o której mowa w art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej, nie obejmuje dodatkowego zobowiązania podatkowego. Niepodatkowe należności budżetowe to przede wszystkim sankcje administracyjne (finansowe), których podstawową funkcją jest funkcja represyjna oraz prewencyjna (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 21.01.2010 r. sygn. akt II FSK 687/08).

trzecich, która nie dawała możliwości zaspokojenia istniejących zaległości podatkowych podatnika (sprawy z poz. 1, 5, 9, 11, 15, 16, 18 ww. Załącznika nr 1);

[dowód: akta kontroli - dokument nr 0 [REDACTED] plik: 3, 4, 5, 6.1-6.5, 31, dokument nr [REDACTED] plik: 1.1, 1.5, 1.15, oraz dokument nr [REDACTED] plik: 1]

- niespełnienie przesłanek wynikających z przepisów art. 108 i art. 116 Ordynacji podatkowej, tj. brak wcześniejszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego oraz brak organu uprawnionego do reprezentowania spółki w czasie upływu terminu płatności zobowiązań podatkowych (sprawy z poz. 2, 3, 6, 17, 20 ww. Załącznika nr 1);

[dowód: akta kontroli - dokument nr 0 [REDACTED] plik: 1 str. 1-2, dokument nr [REDACTED] plik: 1, 2.1-2.3, 35, 31, dokument nr [REDACTED] plik: 1.2, oraz dokument nr 0 [REDACTED] plik: 1]

W 11 sprawach (poz. 1, 2, 5, 6, 9, 11, 15, 16, 17, 18 i 20 z Załącznika nr 1 do Wystąpienia pokontrolnego), decyzja o odstąpieniu od wszczęcia postępowania poprzedzona była analizą w zakresie przeniesienia odpowiedzialności za zaległości. Każda taka analiza posiadała akceptację kierującego komórką SEW oraz Naczelnika Urzędu Skarbowego w Białej Podlaskiej lub osób Zastępujących.

W badanych sprawach uchybień i nieprawidłowości nie stwierdzono, w związku z czym badany obszar oceniono **pozytywnie**.

4. Terminowość wszczynania postępowań o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich.

Kontrolą objęto 10 spraw (**Załącznik nr 2 do Wystąpienia pokontrolnego**), zakończonych w 2023 r. lub pozostających w toku na 31.12.2023 r.¹² Celem kontroli było zweryfikowanie terminowości wszczynania postępowań poprzez ustalenie daty, od której winno być wszczęte postępowanie oraz terminu jego wszczęcia.

Ze złożonych w toku kontroli wyjaśnień wynika, że w kontrolowanej jednostce przyjęto wewnętrzny „*Plan pracy Działu Spraw Wierzycielskich*”, określający m.in. maksymalny termin, w jakim powinno zostać wszczęte postępowanie o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich. Zgodnie z wyżej wymienionym „*Planem...*”, postępowanie – o ile przeprowadzona analiza wskazała na zasadność takiego działania – powinno być wszczęte cyt.: „*nie później niż 6 miesięcy przed upływem terminu przedawnienia prawa do wydania decyzji, z zastrzeżeniem przypadków niezależnych od organu podatkowego lub zaakceptowanych przez Naczelnika*”.

[dowód: akta kontroli – dokument nr [REDACTED] plik 1, str. 2]

W przypadku wszczęcia postępowania o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich po upływie 6 miesięcy, licząc od daty, od której winno być wszczęte postępowanie (data zakończenia istnienia podmiotu, data umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie

¹² Wybranych m.in. w oparciu o raporty z SZD sprawy JRWA 4120-4129 lub inne ewidencje i rejestry.

art. 59 § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹³), występowano do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Białej Podlaskiej z prośbą o wyjaśnienie przyczyn takiej sytuacji.

Ponadto sprawdzono, czy na 31.12.2023 r. badane postępowania były jeszcze w toku, czy też zostały zakończone i w jaki sposób.

Spośród 10 zbadanych spraw, wszczęcie postępowania o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich po upływie 6 miesięcy stwierdzono w 9 sprawach: w sprawach z poz. 1, 2 i 3 z Załącznika nr 2 do Wystąpienia pokontrolnego było to 7 miesięcy, w pozostałych 6 sprawach było to odpowiednio: 10 miesięcy w sprawie z poz. 4, 41 miesięcy w sprawie z poz. 5 oraz 40 miesięcy w sprawach z poz. 6, 7, 8 i 9 ww. Załącznika nr 2.

[dowód: akta kontroli - dokument nr [REDAKTOWANE] plik 13.3, 13.7, 14.5, 14.6, 14.7, 31 oraz dokument nr [REDAKTOWANE] plik 2.1-3, 2.6-9, 2.10]

Z wyjaśnień złożonych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Białej Podlaskiej przy piśmie z 10.07.2024 r. nr [REDAKTOWANE] wynika, że cyt.: „czas, jaki upływał pomiędzy umorzeniem postępowania egzekucyjnego, a ewentualnym wszczęciem postępowania w sprawie orzeczenia o odpowiedzialności członka zarządu lub sporządzeniem analizy wyników głównie z konieczności przeprowadzenia analiz w zakresie istnienia przesłanek do orzeczenia odpowiedzialności oraz analiz dotyczących sytuacji majątkowej członków zarządu.

W celu ustalenia istnienia przesłanek przed wszczęciem postępowania gromadziliśmy dowody, aby na dzień wszczęcia postępowania móc dysponować jak najbardziej kompletnym materiałem dowodowym, pozwalającym ustalić min. datę niewypłacalności spółki, czas właściwy do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, faktyczną datę złożenia wniosku lub to czy został on złożony, rzeczywiste daty pełnienia funkcji członka zarządu, wierzycieli posiadających niezaspokojone wierzytelności. Wymagało to wystąpienia do Sądu do Wydziału ds. upadłościowych i restrukturyzacyjnych, Wydziału KRS, do ZUS w celu pozyskania informacji o nieuregulowanych zaległościach, a także sporządzenia kopii akt rejestracyjnych spółek, akt egzekucyjnych, analizy tych akt pod kątem prawidłowego wszczęcia egzekucji oraz skuteczności czynności w tym postępowaniu, a dodatkowo również wypożyczenia z archiwum oraz sporządzenia kopii sprawozdań finansowych spółek.

Wynika stąd, że większość czynności związanych z postępowaniem w sprawie przeniesienia odpowiedzialności wykonujemy jeszcze przed wszczęciem tego postępowania, co odzwierciedlają akta przekazanych Państwu spraw. Zgromadzony wcześniej materiał podlega formalnemu włączeniu po wszczęciu postępowania, co istotnie skraca i upraszcza etap postępowania podatkowego.”

[dowód: akta kontroli - dokument nr [REDAKTOWANE] plik 1]

Wyjaśnienia te przyjęto.

W każdej z 10 badanych spraw organ podatkowy wydał decyzję o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej. W 9 sprawach (poz. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 i 10 z Załącznika nr 2

¹³ Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U z 2023 r. poz. 2505 z późn. zm.

do Wystąpienia pokontrolnego) decyzje zostały wydane w 2023 r., w jednej zaś w 2024 r. (poz. 4 ww. Załącznika nr 2).

[dowód: akta kontroli - dokument nr [REDAKTOWANO] plik 13.10, 14.11, 31 oraz dokument nr 0 [REDAKTOWANO] plik 2.1-3, 2.6-9, 2.10]

Z powyższego wynika, że termin wszczynania postępowań podatkowych o odpowiedzialności osób trzecich nie wykraczał poza ramy czasowe, określone w przyjętych w Urzędzie Skarbowym w Białej Podlaskiej regulacjach wewnętrznych. W związku z powyższym badany obszar oceniono **pozytywnie**.

5. Postępowania o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich niezakończone na 31.12.2023 r.¹⁴

Celem kontroli w tym obszarze było ustalenie liczby i kwoty zaległości, wobec których na dzień 31.12.2023 r. prowadzone było postępowanie podatkowe w zakresie przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie (postępowania wszczęte w 2022 r. lub wcześniej). Kontrolą planowano objąć 10 najdłużej prowadzonych postępowań, celem ustalenia przyczyn braku ich zakończenia oraz wyjaśnienia ich ewentualnej przewlekłości.

Z informacji przekazanej przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Białej Podlaskiej przy piśmie z 17.06.2024 r. nr [REDAKTOWANO] wynika, że w wyżej wymienionej jednostce nie stwierdzono postępowań podatkowych wszczętych w 2022 r. lub wcześniej, które na dzień 31.12.2023 r. były niezakończone.

[dowód: akta kontroli - dokument nr [REDAKTOWANO] plik 2 str. 4]

Wyjaśnienia Naczelnika ww. Urzędu znalazły potwierdzenie w wynikach raportów z SZD¹⁵, wykonanych przez kontrolujących według następujących parametrów wyszukiwania spraw: *w toku, Nr JRWA: 4120-4129, Data wprowadzenia: Od 2015-01-01 Do 2022-12-31, Uwzględnij podrzędne: Nie. Ogranicz wyniki wyszukiwania do moich spraw: Nie, Część znaku: Nie.*

Z raportów tych wynika, że w kontrolowanej jednostce nie było postępowań podatkowych prowadzonych w zakresie przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie, wszczętych w 2022 r. lub wcześniej, które na dzień 31.12.2023 r. byłyby w toku.

[dowód: akta kontroli - dokument nr [REDAKTOWANO] plik 20-30]

Z powyższego wynika, że postępowania podatkowe o odpowiedzialności osób trzecich prowadzone są w Urzędzie Skarbowym w Białej Podlaskiej bez zbędnej zwłoki. W związku z powyższym badany obszar oceniono **pozytywnie**.

¹⁴ Dotyczy postępowań wszczętych w 2022 r. lub wcześniej.

¹⁵ Aplikacja System Zarządzania Dokumentami.

6. Postępowania o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich zakończone w 2023 r.¹⁶

W badanym obszarze kontrolą objęto 10 spraw (Załącznik nr 3 do Wystąpienia pokontrolnego), wszczętych w 2023 r. lub wcześniej, które zostały zakończone w 2023 r.

[dowód: akta kontroli - dokument nr [REDACTED] plik 31]

W toku kontroli weryfikowano zasadność wszczęcia postępowania (między innymi ze względu na ekonomikę), czas prowadzonego postępowania oraz czy postępowanie było efektywne (czy zaległość zapłacono lub wyegzekwowano).

W każdej ze spraw objętych kontrolą organ podatkowy badał, czy wystąpiły przesłanki pozytywne, konieczne do przeniesienia odpowiedzialności, jak również dokonywał oceny przesłanek, które z tej odpowiedzialności zwalniają (zgłoszenie we właściwym czasie wniosku o upadłość, wskazanie mienia spółki).

We wszystkich badanych sprawach, decyzja o wszczęciu postępowania podatkowego w zakresie przeniesienia odpowiedzialności na osobę trzecią była uzasadniona względami ekonomicznymi.

We wszystkich sprawach (sprawy z poz. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ww. załącznika), organ egzekucyjny na podstawie art. 59 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji stwierdził bezskuteczność prowadzonej egzekucji i umorzył postępowanie egzekucyjne.

Czas trwania badanych postępowań podatkowych wynosił od 41 do 87 dni. Postępowania te były prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami Ordynacji podatkowej, to jest:

- w przypadku niezafatwienia sprawy we właściwym terminie, każdorazowo zawiadamiano stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin zafatwienia sprawy, zgodnie z art. 140 § 1 Ordynacji podatkowej,
- postępowania podatkowe były przedłużane przede wszystkim ze względu na konieczność zapewnienia stronie czynnego udziału w postępowaniu,
- stronom zapewniono udział w postępowaniu oraz umożliwiono zapoznanie się ze zgromadzonym materiałem dowodowym, a przed wydaniem decyzji wyznaczano siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego zgodnie z art. 200 § 1 Ordynacji podatkowej,
- wydane decyzje zawierały uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o trybie odwoławczym.

[dowód: akta kontroli - dokument nr [REDACTED] plik 14.1-14.13, plik 31, dokument nr [REDACTED] plik 2.1-3, plik 2.6-9, plik 2.10, dokument nr [REDACTED] plik 1 str. 2-4 i str. 13-14]

W zakresie efektywności badanych postępowań, tj. czy zaległość podatkowa została zapłacona lub wyegzekwowana, dokonano następujących ustaleń:

- w jednej sprawie¹⁷ (sprawa z poz. 10 Załącznika nr 3 do Wystąpienia pokontrolnego) zaległość podatkowa została uregulowana w całości;

¹⁶ Dotyczy postępowań wszczętych w 2023 r. lub wcześniej.

¹⁷ Zaległość podatkowa została zapłacona wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami egzekucyjnymi.

- w 6 przypadkach¹⁸ (sprawy z poz. 4, 5, 6, 7, 8 i 9 ww. Załącznika nr 3), zaległość podatkowa nie została zapłacona ani wyegzekwowana;
- w 3 przypadkach¹⁹ (sprawy z poz. 1, 2 i 3 ww. Załącznika nr 3), zaległość podatkowa została rozłożona na raty zgodnie z wnioskiem osoby trzeciej.

[dokument nr [REDAKTOWANO] plik 1 str. 16-17]

Fakt, że na 10 skontrolowanych spraw tylko w jednej zaległość podatkowa została uregulowana w całości, zaś w 6 sprawach (60% badanych spraw) zaległość podatkowa nie została zapłacona lub wyegzekwowana w ogóle, świadczy o niskiej efektywności finansowej prowadzonych w Urzędzie postępowań podatkowych o odpowiedzialności osób trzecich.

Uwzględniając powyższe badany obszar oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

7. Umarzanie postępowań o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich.

W Urzędzie Skarbowym w Białej Podlaskiej w latach 2022-2023 wydano łącznie 5 decyzji umarzających postępowanie podatkowe w zakresie przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie. Kontrolą objęto wszystkie 5 spraw (**Załącznik nr 4 do Wystąpienia pokontrolnego**). W toku kontroli badano przyczyny umorzenia każdego z postępowań.

[dowód: akta kontroli - dokument nr [REDAKTOWANO] 2 plik 31]

Art. 118 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa stanowi, że nie można wydać decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym powstała zaległość podatkowa, upłynęło 5 lat.

W żadnej z badanych spraw, umorzenie postępowania podatkowego nie było następstwem nie wydania decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej w terminie określonym w art. 118 ww. ustawy. W 4 sprawach (poz. 2, 3, 4 i 5 Załącznika nr 4 do Wystąpienia pokontrolnego), postępowanie podatkowe zostało umorzone jako bezprzedmiotowe z uwagi na wykazanie przez stronę, że wniosek o ogłoszenie upadłości spółki został złożony we właściwym czasie, tj. w terminie 30 dni od dnia, w którym spółka weszła w stan niewypłacalności. W jednym przypadku (sprawa z poz. 1 ww. Załącznika Nr 4) postępowanie podatkowe uznano za bezprzedmiotowe w wyniku uregulowania zaległości podatkowej przez spółkę.

[dowód: akta kontroli - dokument nr [REDAKTOWANO] plik od 15.1 do 19.8 oraz plik 31, dokument nr [REDAKTOWANO] plik 2.11, dokument nr [REDAKTOWANO] plik 1 str. 14-16]

W badanych sprawach uchybień i nieprawidłowości nie stwierdzono.

Uwzględniając powyższe badany obszar oceniono **pozytywnie**.

¹⁸ W sprawie z poz. 5 Załącznika nr 3 do Wystąpienia pokontrolnego, zobowiązanie podatkowe przedawniło się 1.01.2024 r.

¹⁹ W sprawach tych zapłacone zostały w całości koszty egzekucyjne w łącznej wysokości 2.461,82 zł oraz odsetki od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych za poszczególne miesiące 2018 r. w łącznej wysokości 2.673 zł.

8. Kontrole funkcjonalne przeprowadzone w Urzędzie Skarbowym w Białej Podlaskiej w latach 2022-2023 w komórce organizacyjnej realizującej zadania objęte kontrolą.

Obowiązek sprawowania kontroli funkcjonalnej wynika z „Instrukcji w sprawie sprawowania kontroli funkcjonalnej wykonywanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Izbie Administracji Skarbowej w Lublinie, urzędach skarbowych województwa lubelskiego oraz Lubelskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Białej Podlaskiej” (dalej: Instrukcja), wprowadzonej zarządzeniem Nr 79/2021 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Lublinie z dnia 20 sierpnia 2021 r.

Zgodnie z § 4 ust. 4 wyżej wymienionej Instrukcji, kontrolę funkcjonalną, obejmującą swoim zakresem bieżące wykonywanie działań, przeprowadza się nie rzadziej niż raz na pół roku, w terminach do 30 czerwca i 31 grudnia.

Z wyjaśnień Naczelnika Urzędu Skarbowego w Białej Podlaskiej z 20.06.2024 r. nr 0602-SEW.0921.1.2024.12 oraz przekazanych dokumentów wynika, że 29.12.2023 r. w komórce SEW przeprowadzono kontrolę funkcjonalną obejmującą swym zakresem przenoszenie odpowiedzialności podatkowej na osoby trzecie. Przedmiotem tej kontroli było wszczynanie postępowań w sprawie orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich oraz przestrzeganie terminu do wydania decyzji. Kierujący komórką SEW dokonał analizy zaległości podatkowych organizacji (spółek) za okres od stycznia do listopada 2018 r., co do których termin wydania decyzji w sprawie orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich upływał 31.12.2023 r. Wszystkie weryfikowane sprawy zostały zakończone albo orzeczeniem o odpowiedzialności, albo przeprowadzeniem analizy skutkującej odstąpieniem od orzeczenia.

W toku powyższej kontroli uchybień i nieprawidłowości nie stwierdzono. Kontrola została udokumentowana na formularzu „Informacja o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej”, stanowiącym załącznik nr 1 do wyżej wymienionej Instrukcji.

[dowód: akta kontroli – dokument nr [REDAKTOWANE], plik 1 str. 1, plik 4]

W okresie objętym kontrolą prowadzone były w Dziale Spraw Wierzycielskich - SEW także inne kontrole funkcjonalne, które nie obejmowały swym zakresem badanego obszaru:

- 16.06.2022 r. przeprowadzono kontrolę funkcjonalną w zakresie terminowości dokonywania zgłoszeń wierzytelności w postępowaniu upadłościowym;
- 30.12.2022 r. przeprowadzono kontrolę funkcjonalną w zakresie realizacji obowiązku zawiadomienia o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia;
- 9.06.2023 r. przeprowadzono kontrolę funkcjonalną w zakresie prawidłowości doręczania korespondencji w postępowaniach w sprawie ulg w spłacie.

[dowód: akta kontroli – dokument nr [REDAKTOWANE], plik 1]

W zakresie realizacji obowiązku sprawowania kontroli funkcjonalnej uchybień oraz nieprawidłowości nie stwierdzono, wobec czego działanie Urzędu w badanym obszarze oceniono **pozytywnie**.

9. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta oraz zakresu, przyczyn i skutków stwierdzonych nieprawidłowości.

Działania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą oceniono **pozytywnie**.

Na powyższą ocenę złożyły się następujące oceny częściowe poszczególnych kontrolowanych zagadnień:

- ocena pozytywna w zakresie: „Organizacja pracy komórki realizującej zadania w zakresie odpowiedzialności podatkowej osób trzecich za zaległości podatkowe”;
- ocena pozytywna w zakresie: „Liczba i kwota zaległości podatkowych”;
- ocena pozytywna w zakresie: „Niewszczywanie postępowań o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich”;
- ocena pozytywna w zakresie: „Terminowość wszczynania postępowań o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich”;
- ocena pozytywna w zakresie: „Postępowania o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich niezakończone na 31.12.2023 r.”;
- ocena pozytywna z uchybieniami w zakresie: „Postępowania o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich zakończone w 2023 r.”;
- ocena pozytywna w zakresie: „Umarzanie postępowań o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich”;
- ocena pozytywna w zakresie: „Kontrole funkcjonalne przeprowadzone w Urzędzie Skarbowym w Białej Podlaskiej w latach 2022-2023 w komórce organizacyjnej realizującej zadania objęte kontrolą”.

Oceny kontrolowanego obszaru dokonano na badanej próbie, w oparciu o przedłożone dokumenty źródłowe oraz udzielone wyjaśnienia z uwzględnieniem kryterium legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

W toku kontroli stwierdzono następujące uchybienie:

- niską efektywność finansową prowadzonych w Urzędzie Skarbowym w Białej Podlaskiej postępowań podatkowych o odpowiedzialności osób trzecich.

Projekt wystąpienia pokontrolnego z 6.08.2024 r. nr [REDAKTOWANO] przekazany przy piśmie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Lublinie z 6.08.2024 r. nr 0 [REDAKTOWANO], został doręczony jednostce kontrolowanej 6.08.2024 r.

Pismem z 8.08.2024 r. nr [REDAKTOWANO] Pani Naczelnik przekazała zastrzeżenia do wyżej wymienionego Projektu, które zostały częściowo uwzględnione przez kierownika komórki do spraw kontroli – stanowisko w tej sprawie przekazano pismem z 27.08.2024 r.

[REDAKTOWANO] W związku z powyższym Wystąpienie pokontrolne sporządzono na podstawie Projektu wystąpienia pokontrolnego, uwzględniając w nim częściowo wniesione przez Panią Naczelnik zastrzeżenia (art. 46 ust. 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej).

Uwzględniając dokonane w toku kontroli ustalenia, w celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień – **zalecam**:

1. Podjąć działania zmierzające do zwiększenia efektywności finansowej prowadzonych w Urzędzie Skarbowym w Białej Podlaskiej postępowań podatkowych o odpowiedzialności osób trzecich.

Przekazując powyższe zalecenie, zobowiązuję Panią Naczelnik do przekazania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zalecenia, a także o podjętych w tym zakresie działaniach lub przyczynach ich nie podjęcia. W przypadku powołania się w wyżej wymienionej informacji na wykonanie zalecenia – należy również przedłożyć dowody na jego zrealizowanie.

Ponadto zobowiązuję Panią Naczelnik do przekazania, w terminie 9 miesięcy od daty udzielenia odpowiedzi o sposobie wykonania zalecenia, informacji o rezultatach jego wdrożenia po przeprowadzonej kontroli.

Dyrektor Izby Administracji
Skarbowej w Lublinie
Jarosław Edeński
/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Załączniki:

1. Załącznik nr 1 do Wystąpienia pokontrolnego;
2. Załącznik nr 2 do Wystąpienia pokontrolnego;
3. Załącznik nr 3 do Wystąpienia pokontrolnego;
4. Załącznik nr 4 do Wystąpienia pokontrolnego.

Korespondencję otrzymują:

1. Adresat
2. aa

Załącznik Nr 1
do Wystąpienia
pokontrolnego

**Wykaz spraw objętych kontrolą, które kwalifikowały się do wszczęcia postępowania
w przedmiocie przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie, lecz nie podjęto takich
działań.**

Lp.	Nr sprawy	NIP i Nazwa podatnika	Podatek i okres, za który powstała zaległość podatkowa
1.	[REDACTED]	[REDACTED]	VAT 6/2018
2.	[REDACTED]	[REDACTED]	VAT 1,2,4,5/2018
3.	b/d	[REDACTED]	VAT 10/2017
4.	[REDACTED]	[REDACTED]	VAT-7 12/2018 r.
5.	b/d	[REDACTED]	VAT 12/2017, 1,2,4/2018 CIT 2017-2018
6.	b/d	[REDACTED]	VAT-7 za 8/2018 r. w kwocie 32426 zł
7.	[REDACTED]	[REDACTED]	VAT 5-9,11/2020
8.	[REDACTED]	[REDACTED]	CIT-8 za 12/2019 r.
9.	[REDACTED]	[REDACTED]	VAT-7 za 5/2021 r.
10.	[REDACTED]	[REDACTED]	VAT-7 za 5/2020 r.
11.	b/d	[REDACTED]	CIT-8 za 12/2020 r.
12.	[REDACTED]	[REDACTED]	CIT-8 za 12/2019 r. w kwocie 69883 zł.
13.	[REDACTED]	[REDACTED]	CIT-8 za 12/2021 r. w kwocie 8376.
14.	[REDACTED]	[REDACTED]	VAT-7 za 5/2021 r. w kwocie 2435 zł.

15.	[REDACTED]	[REDACTED]	VAT 12/2019
16.	[REDACTED]	[REDACTED]	VAT-7K za 12/2018 r.
17.	b/d	[REDACTED]	VAT-7 za 9/2018
18.	[REDACTED]	[REDACTED]	CIT-8 za 12/2019 r.
19.	B/d	[REDACTED]	VAT-7 za 7/2018 r. w kwocie 6079 zł.
20.	[REDACTED]	[REDACTED]	PIT-4R za 1-5/2020 r.

ZAŁĄCZNIK Nr 2
do Wystąpienia
pokontrolnego

**Wykaz spraw objętych kontrolą w zakresie przenoszenia odpowiedzialności podatkowej
na osoby trzecie zakończonych w 2023 r. lub pozostających w toku na 31.12.2023 r.**

Lp.	Nr sprawy	NIP i Nazwa podatnika	Podatek i okres, za który powstała zaległość podatkowa
1.	[REDACTED]	[REDACTED]	CIT za 2018 r.
2.	[REDACTED]	[REDACTED]	PIT za 1-4/2018 r.
3.	[REDACTED]	[REDACTED]	VAT za 6-12/2018 r.
4.	[REDACTED]	[REDACTED]	VAT-7 za 12/2018 r. w kwocie 755 zł termin płatności 26.01.2019 r.
5.	[REDACTED]	[REDACTED]	VAT-7 za 6/2018 r. w kwocie 23.491 zł termin płatności 25.07.2018 r.
6.	[REDACTED]	[REDACTED]	VAT za II kwartał 2018 r.
7.	[REDACTED]	[REDACTED]	PIT za 1-4/2018 r.
8.	[REDACTED]	[REDACTED]	VAT za II kwartał 2018 r.
9.	[REDACTED]	[REDACTED]	PIT za 1-4/2018 r.
10.	[REDACTED]	[REDACTED]	PIT za 12/2017 r. i 1-4/2018 r.

ZAŁĄCZNIK Nr 3
do Wystąpienia
pokontrolnego

**Wykaz objętych kontrolą postępowań podatkowych w zakresie przenoszenia
odpowiedzialności podatkowej na osoby trzecie wszczętych w 2023 roku lub wcześniej,
które zostały zakończone w 2023 roku.**

Lp.	Nr sprawy	NIP i Nazwa podatnika	Podatek i okres, za który powstała zaległość podatkowa
1.			CIT za 2018 r.
2.			PIT za 1-4/2018 r.
3.			VAT za 6-12/2018 r.
4.			VAT za 11-12/2018
5.			VAT-7 za 6/2018 r. w kwocie 23.491 zł termin płatności 25.07.2018 r.
6.			VAT za II kwartał 2018 r.
7.			PIT za 1-4/2018 r.
8.			VAT za II kwartał 2018 r.
9.			PIT za 1-4/2018 r.
10.			PIT za 12/2017 r. i 1-4/2018 r.

Załącznik Nr 4
do Wystąpienia
pokontrolnego

**Wykaz objętych kontrolą postępowań podatkowych w zakresie przenoszenia
odpowiedzialności podatkowej na osoby trzecie, które zostały umorzone.**

Lp.	Nr sprawy	NIP i Nazwa podatnika	Podatek i okres, za który powstała zaległość podatkowa
1.			PIT za 2017 r.
2.			PIT-4R za 4/2017 r., 5/2017 r. i 9/2017 r.
3.			PIT-4R za 4/2017 r., 5/2017 r. i 9/2017 r.
4.			VAT-7 za 8/2017 r. i 9/2017 r.
5.			VAT-7 za 8/2017 r. i 9/2017 r.

W dokumencie ograniczono informacje na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (tj. Dz. U. 2022, poz. 902).

Przeprowadzający anonimizację:

KIEROWNIK REFERATU
EDYTA KOPRIANIUK

URZĄD SKARBOWY W BIAŁEJ PODLASKIEJ

Data wyłączenia: 10.06.2025 r.

Podpisany elektronicznie przez
Edyta Anna Koprianiuk
10.06.2025
13:07:28 +02'00'